

Analyysi

Arttu Saarinen, Aki Koivula & Sanna Malinen

Puolueiden toimittajajäsenten sosiaalisen median käyttö ja näkemykset mediasta

Monipuoluejärjestelmään perustuvan demokratian kannalta on oleellista, että puolueista kirjoitetaan julkisuudessa mahdollisimman tasapuolisesti ja tosiasioihin perustuen. Keskustelussa median tasapuolisesta roolista ei ole sinänsä mitään uutta: toimittajia ja eri median toimijoita epäillään toistuvasti poliittisesti puolueellisiksi. Erityisesti perussuomalaisten poliitikot, kuten Olli Immonen ovat väittäneet esimerkiksi Helsingin Sanomien edustavan punavihreää ideologiaa. Aiemman tutkimuksen (Koivula ym. 2016) mukaan juuri perussuomalaisten jäsenet ovatkin erityisen kriittisiä median tasapuolisuutta kohtaan. Vastaavasti perussuomalaisten jäsenet luottavat huomattavissa määrin MV-lehden kaltaiseen vaihtoehtomediaan.

Puolueiden suhdetta mediaan sekä toimittajien suhdetta politiikkaan ja poliittisiin toimijoihin tutkitaan varsin paljon (esim. Vainikka & Huhtamäki 2015; Herkman 2017). Sen sijaan Suomessa ei ole juurikaan tehty tutkimusta poliittisesti aktiivisten toimittajien medianäkemyksistä ja -käyttäytymisestä. Toimittajien omien näkemysten esimerkiksi median luotettavuudesta tai tasapuolisuudesta voi olettaa heijastavan heidän kokemukseen ja havaintojaan mediassa työskentelystä. Tässä mielessä he toimivat eräänlaisina avainhenkilöinä. Toisaalta poliittisen jäsenyyden voisi olettaa olevan niin vahva tausta-vaikuttaja, että se näkyy jopa toimittajuutta vahvemmin mielipiteissä, myös koskien mediaa.

Kansainvälistä tutkimusta toimittajien median käytöstä ja poliittisesta osallistumisesta on olemassa: toimittajat ovat aktiivisia sosiaalisen median käyttäjiä, mutta ammatikunnan sisällä on kuitenkin havaittavissa digitaalinen kuilu (Gulyas 2013; Hedman & Djerf-Pierre 2013). Erityisesti ikä sekä media, jossa työskentelee vaikuttavat toimittajien sosiaalisen median käyttöön ja sitä koskeviin asenteisiin siten, että nuorimmat ja verkko- sekä tabloidimediassa työskentelevät toimittajat ovat aktiivisimpia sosiaalisen median käyttäjiä (Hedman & Djerf-Pierre 2013). Norjalainen tutkimus puolestaan paljastaa, että vain hyvin harva politiikan uutistoimittaja halusi osallistua poliittiseen keskusteluun ja tuoda omia mielipiteitään esiin sosiaalisessa mediassa (Dahlen Rogstad 2014). Tämä selittyy perinteisillä etäisyydellä ja neutraaliutta korostavilla journalistisilla normeilla, joita erityisesti politiikan uutistoimittajat pitivät tärkeänä noudattaa. Näin ollen voisi myös

olettaa, että esimerkiksi sosiaalisessa mediassa toimittajat eivät välttämättä osallistu aktiivisesti poliittiseen keskusteluun, vaikka ovatkin aktiivisia sosiaalisen median käyttäjiä sekä poliittisen keskustelun seuraajia.

Ajoittain on esitetty vaatimuksia toimittajien poliittisten kantojen esille tuomisesta. Esimerkiksi toimittajien verkkoläsnäoloa koskevan kyselyn vastaajista yli puolet oli sitä mieltä, että verkossa toimivien toimittajien tulisi tuoda enemmän julki sosiaalisessa mediassa arvojaan, mielipiteitään ja poliittisia kantojaan, sillä näiden nähtiin vaikuttavan heidän tuottamaansa sisältöön (Vainikka ym. 2013). Näkyvä keskustelu aiheesta käytiin vuonna 2010, kun Matti Apunen ehdotti, että journalistiliiton tulisi selvittää toimittajien puoluekantoja. Apusen lähtökohta-oletuksena tuntui olevan, että toimittajat ovat varsin vahvasti poliittisesti vihervasemmistossa.

Toimittajien poliittiselle punavihreydelle ei kuitenkaan ole olemassa mitään vahvaa näyttöä. Tampereen yliopiston opiskelijoille tehdyn kyselytutkimuksen mukaan toimittajaksi opiskelevat ovat varsin arvoliberaaleja ja yleisemmin puoluekannaltaan vihreitä tai vihervasemmistoa (Avonius ym. 2016). Toimittajaopiskelijoiden puoluekannat eivät kuitenkaan välttämättä säily muuttumattomina eikä niistä näin ollen voi tehdä yleistyksiä koskemaan jo työelämässä olevia, vahvan ammatti-identiteetin omaavia toimittajia.

Mäenpää ja Ahva (2017) havaitsivat tutkimuksessaan, että työelämässä olevien toimittajien näkemykset toimittajan tehtävistä ja etiikasta ovat varsin yhteneväiset. Selkein ero on havaittavissa ammattilaisten ja toimittajaksi opiskelevien välillä. Tämä osoittaa, että työelämä eikä niinkään koulutus on tärkein toimittajien ammatillista yhtenäisyyttä tuottava tekijä. Kriitikot myös väittävät, että oletettu punavihreys näkyisi valtamedian journalistisessa sisällössä puolueellisuutena. Tästäkään ilmiöstä ei kuitenkaan ole selkeää tutkimuksellista näyttöä. Päinvastoin, suomalaisille toimittajille tehty kyselytutkimus osoittaa, että aktiivinen politiikan tekeminen esimerkiksi poliittista agendaa määrittelemällä tai poliitikkoja myötäilemällä olivat vähiten tärkeiksi koettuja journalistin tehtäviä (Pöyhkäri ym. 2014). Tästä näkökulmasta onkin kiintoisaa tarkastella miten toimittajajäsenet itse toimivat sosiaalisessa mediassa yleisesti sekä seuraavat ja osallistuvat poliittiseen keskusteluun siellä.

Tiedämme uudemman tutkimuksen perusteella, että yksilöiden sosiaalinen identiteetti vaikuttaa puolueidentiteettiin ja sitä kautta myös puoluevalintaan (Achen & Bartels 2016). Sosiaalisen identiteetin yhtenä osana voidaan nähdä henkilön ammatti-asema. Sen lisäksi on olemassa kuitenkin monia muitakin sosiaaliseen identiteettiin vaikuttavia tekijöitä, kuten sukupuoli tai erilaiset ryhmäjäsenyydet. Näin ollen lähtökohtamme tässä analyysissä on, että toimittajat eivät voi mitenkään kaikki kuulua samantyyppiseen poliittiseen blokkiin, vaan myös heidän keskuudessaan on erilaisia puoluekantoja. Yksittäisen puolueen kannattaminen ei ole pysyvä tapa ja ihmiset myös vaihtavat puoluekantojaan (Westinen 2016). Sen sijaan puoluejäsenyyden voidaan ajatella olevan varsin pysyvä osoitus yksittäisen puolueen kannattamisesta. Jäsenyys mahdollistaakin poikkeuksellisen asetelman tutkia: 1) eroavatko toimittajajäsenten medianäkemykset ja median käyttö puoluekannan mukaan, 2) eroavatko toimittajajäsenten näkemykset puolueisiin kuulumattomien kannattajien näkemyksistä, sekä 3) eroavatko toimittajajäsenten näkemykset muita ammatteja edustavien puoluejäsenten näkemyksistä.

Vaikka toimittajia usein julkisuudessa käsitelläänkin varsin yhdenmukaisena ryhmänä, on ammattikunta monessa mielessä varsin heterogeeninen esimerkiksi koulustaustansa puolesta. Toimittaja-ammattinimikkeen alla työskennellään myös monissa erilaisissa työtehtävissä. Vain pieni osa toimittajista työskentelee esimerkiksi puhtaasti

politiikan toimituksessa. Tarkastelemme tässä kirjoituksessa toimittajien puoluekannan yhteyttä medianäkemyksiin ja sosiaalisen median käyttöön jakamalla puoluekannan kahteen ryhmään: keskustaoikeistoon sekä vihervasemmistoon. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat keskustan, kokoomuksen ja perussuomalaisen jäsenet. Toiseen kuuluvat vihreiden, sosiaalidemokraattien ja vasemmistoliiton jäsenet. Vertailemme toimittajien mielipiteitä myös puoluekannattajiin ja muihin puoluejäseneihin, jotka on luokiteltu samanlaisiin puolueyhmittymiin.

Puolueiden välinen jako perustuu osittain nykyiseen hallituskoalitioon, jonka keskusta, kokoomus ja perussuomalaiset muodostivat ennen perussuomalaisen eduskuntaryhmän jakautumista. Tämän jaon perusteella pystymme myös tarkastelemaan, onko medialuottamus jossain määrin sidoksissa vasemmisto-oikeisto-jakolinjaan.

Aineisto ja metodi

Analyysissä hyödynnämme kuuden suurimman eduskuntapuolueen jäsenille toteutettua kyselytutkimusta, jonka Turun yliopiston taloussosiologian oppiaine toteutti yhteistyössä kyseisten puolueiden puolueitoimistojen kanssa vuonna 2016. Aineisto sisältää tietoja yli 12 000 puoluejäseneen verkostoista, mielipiteistä ja sosiaalisesta asemasta (Koiranen ym. 2017).

Aineisto on kerätty ennen perussuomalaisen jakautumista kahteen eri eduskuntaryhmään, joten perussuomalaisilla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa syksyn 2016 tilannetta. Puoluekohtaiset havaintomäärät vaihtelivat vastausaktiivisuuden ja puolueiden asettamien ehtojen perusteella. Tämän analyysin tuloksissa huomioimme tilastollisia painoja käyttämällä otosten vaihtelun puolueiden välillä sekä aineistojen pienen edustavuusvirheen iän osalta. Puolueiden kannattajien vastaukset on yhdistetty aineistoon keväällä 2017 kerätystä Arkielämä ja osallistuminen -väestökyselystä. Kannattajien voimasuhteet vastaavat kohtalaisen hyvin puolueiden vuoden 2017 gallupkannatusta ja lähivaaleja (ks. tarkemmin Koivula ym. 2017).

Puoluejäsenaineistossa toimittajia on yhteensä 165, joka on hieman yli prosentin koko aineistosta. Toimittajia on enemmän vihervasemmistossa (109) kuin keskustaoikeistossa (56). Keskustaoikeiston ja vihervasemmiston toimittajajäsenet eroavat demografioiltaan merkittävästi toisistaan: Keskustaoikeiston toimittajat ovat keskimäärin noin 10 vuotta vanhempia kuin vihervasemmiston toimittajat. Keskustaoikeiston toimittajista valtaosa on miehiä (73 %), kun vihervasemmistossa miehiä ja naisia on selvästi tasaisemmin. Lähes puolet vihervasemmistolaisista toimittajajäsenistä on Helsingistä tai Uudeltamaalta, kun keskustaoikeiston toimittajat jakautuvat tasaisemmin koko Suomeen. Vihervasemmistolaiset toimittajat ovat pääsääntöisesti korkeakoulutettuja, kun keskustaoikeiston toimittajista noin puolella on korkeakoulututkinto. Sosiodemografiset profiilit ja toimittajien havaintomäärät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Toimittajajäsenten sosiodemografiset profiilit puolueyhmittymän mukaan, %

	Keskusta- oikeisto	Viher- vasemmisto	Yhteensä
Mies	73.3	54.0	60.7
Nainen	26.7	44.3	38.2
Alle 40-vuotiaat	7.3	28.7	21.5
40-59-vuotiaat	32.7	25.9	28.2
Vähintään 60-vuotiaat	60.0	45.4	50.3
Perusasteen koulutus	5.3	3.6	4.2
Keskiasteen koulutus	42.1	27.3	32.3
Korkea-asteen koulutus	52.6	69.1	63.5
Helsinki-Uusimaa	35.0	49.6	44.5
Muu Etelä-Suomi	16.7	20.4	19.1
Länsi-Suomi	23.3	18.6	20.2
Pohjois- ja Itä-Suomi	25.0	11.5	16.2
N (osuus jäsenistä)	56 (0.8 %)	109 (2.0 %)	165 (1.3 %)

Seuraavaksi esittelemme, miten toimittajat suhtautuvat mediaan eri väitteiden valossa. Käytämme mittareina neljää väittämää: 1) ”Sanomalehdet kirjoittavat tasapuolisesti eri puolueista”, 2) ”Suomalaisessa mediassa ei julkaista tarkoituksella vääristeltyä tietoa” 3) ”Sanomalehdillä on edelleen tärkeä yhteiskunnallinen rooli” sekä 4) ”Sosiaalinen media on lisännyt kansalaisten poliittista tietoisuutta”. Jäseniä pyydettiin antamaan näihin väitteisiin mielipide viisiportaisella asteikolla, jossa arvo 1 viittasi vastaukseen ”Täysin eri mieltä”, arvo 3 vastaukseen ”Ei samaa eikä eri mieltä” ja arvo 5 vastaukseen ”Täysin samaa mieltä”. Luokittelimme vastaukset uudelleen kaksiluokkaiseksi siten, että alkuperäisarvot 1, 2 ja 3 saivat arvon 0 (”Eri mieltä tai neutraali”) ja alkuperäisarvot 4 sekä 5 saivat arvon 1 (”Samaa mieltä”). Analysoimme puoluejäsenten todennäköisyyttä saada arvon 1, eli olla samaa mieltä esitettyjen väitteiden kanssa.

Väitteiden jälkeen arvioimme vielä, miten eri puolueiden jäsenet suhtautuvat neljään erilaiseen lehteen. Kyselyyn valitsemamme lehdet edustivat perinteistä vakavaksi miellettyä ja hyvin tunnettua uutismediaa, aikakauslehteä, viihteellistä tabloidimediaa sekä vaihtoehtomediaa. Mukana ei ole maakuntalehtiä koska pyrimme ottamaan mukaan sellaisia koko maan kattavia julkaisuja, joista jokaisella olisi jonkinlainen käsitys. Vastaajat arvioivat Helsingin Sanomien, Suomen Kuvalehden, Ilta-Sanomien ja MV-lehden luotettavuutta asteikolla 1-5. Arvo yksi tarkoittaa, että lehti ei ole vastaajan mukaan

lainkaan luotettava; arvo viisi puolestaan tarkoittaa, että lehteä pidetään erittäin luotettavana. Analysoimme eroja vertailemalla keskiarvoja.

Lopuksi tarkastelemme toimittajajäsenten osallistumista sosiaaliseen mediaan. Analysoimme ensinnäkin sitä, käyttävätkö toimittajat ylipäätään enemmän sosiaalista mediaa kuin muut jäsenet. Toiseksi tarkastelemme poliittisen keskustelun seuraamista ja lopuksi osallistumista poliittiseen keskusteluun sosiaalisessa mediassa. Oletamme, että merkittävä osa toimittajan työstä liittyy nykyään myös sosiaaliseen mediaan. Sosiaalinen media on myös merkittävä poliittisen keskustelun areena. Olemme siksi kiinnostuneita siitä, miten paljon toimittajajäsenet seuraavat poliittista keskustelua siellä ja onko heillä siellä myös aktiivinen osallistujan rooli. Alkuperäisessä lomakkeessa kysyimme sekä jäseniltä että kannattajilta käytön useutta kuusiportaisella asteikolla, jossa arvo 1 viittasi siihen, ettei käytä koskaan ja arvo 6, että käyttää tunteja päivässä (ks. lisätiedot Koivula ym. 2017). Tässä analyysissä arvioimme vastaajien todennäköisyyttä käyttää sosiaalista mediaa vähintään ”useita kertoja viikossa”.

Otimme analyysissä huomioon jäsenten sukupuolen, iän, koulutuksen ja asuinmaakunnan vakioimalla niiden vaikutuksen puolueyhmittymien välillä. Tuloksissa on esitetty havainnoille 95 prosentin luottamusväli ja sen lisäksi tulkitsimme tekstissä merkittävämpien puolueyhmittymien välisten erojen tilastollista eroavuutta.

Tulokset: Toimittajajäsenet suhtautuminen mediaan

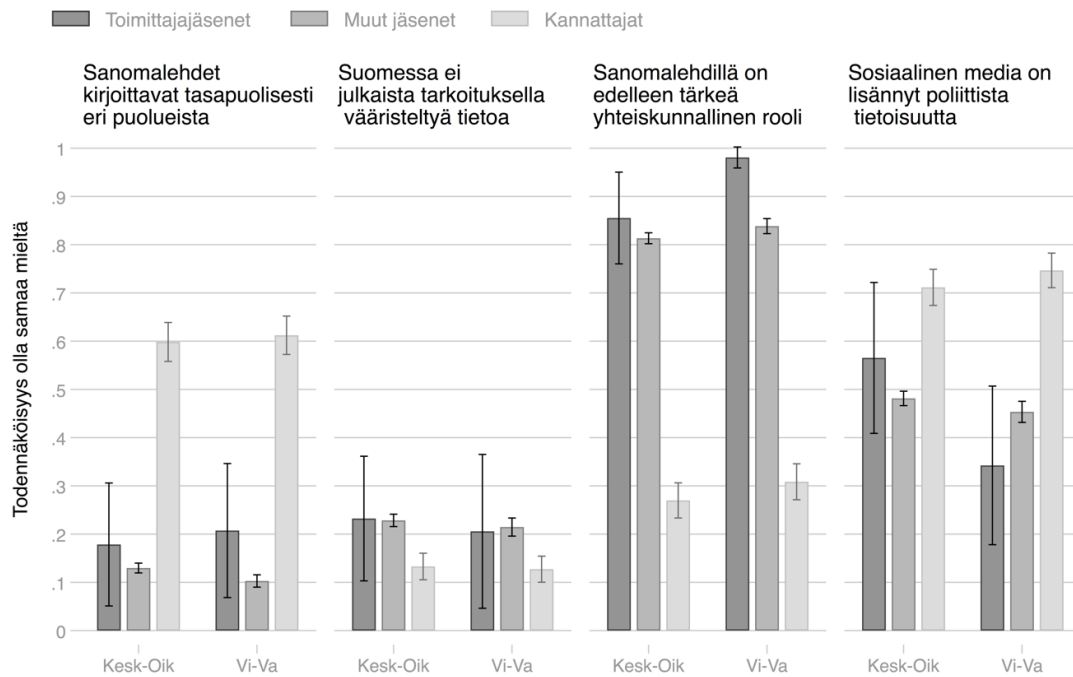
Yleisesti puolueiden kannattajat luottavat enemmän sanomalehtien tasapuolisuuteen kuin toimittajajäsenet tai muut jäsenet (Kuvio 1). Verrattaessa toimittajajäseniä muihin jäseniin, ovat toimittajat kuitenkin luottavaisempia eikä puolueyhmittymien välillä ole merkittävää eroa. Kaikkiaan on yllättävää, miten heikosti toimittajajäsenetkin luottavat eri puolueiden tasapuoliseen kohteluun mediassa.

Toimittajat ovat myös keskimäärin hyvin epäileväisiä sen suhteen, että Suomessa ei julkaistaisi tarkoituksella vääristeltyä tietoa. Kiinnostavaa on havaita, että keskustaoikeiston ja vihervasemmiston profiilit ovat tämän kysymyksen kohdalla täysin identtiset.

Toimittajajäsenet erottuvat pääasiassa muista jäsenistä ja etenkin kannattajista siinä, että toimittajien usko sanomalehtien yhteiskunnalliseen merkittävyyteen on erittäin korkea. Tässä voidaan havaita myös merkitsevä ero ($p=0.004$) keskustaoikeiston ja vihervasemmiston välillä, kun vihervasemmistoon kuuluvilla toimittajilla on lähes 100 prosentin todennäköisyys pitää sanomalehtien roolia edelleen merkittävänä, keskustaoikeistolaisien toimittajien todennäköisyyden ollessa noin 80. Molemmissa puolueyhmittymissä sekä toimittajajäsenet että muut jäsenet eroavat huomattavasti kannattajista.

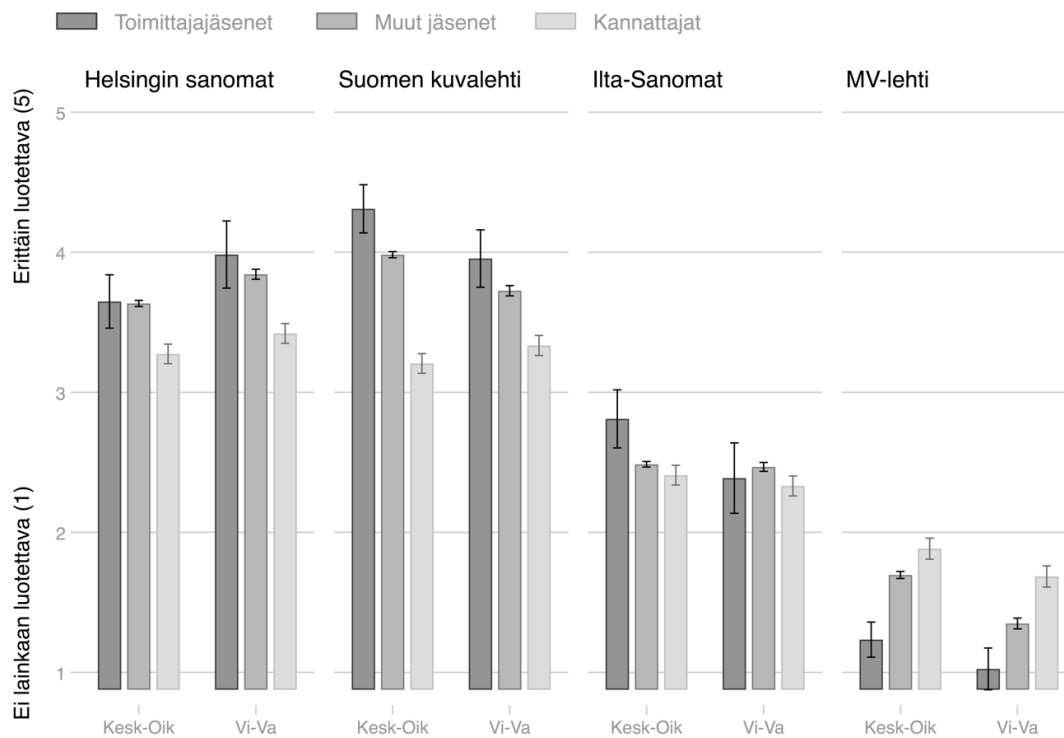
Kannattajat ovat sen sijaan toimittajia useammin sitä mieltä, että sosiaalisella medialla on positiivinen merkitys kansalaisten poliittisen tietoisuuden lisäämisessä. On myös kiinnostavaa, että keskustaoikeistolaiset toimittajat kokevat vihervasemmistolaisia toimittajia todennäköisemmin sosiaalisen median merkittävänä. Ero ei kuitenkaan ole puolueyhmittymien välillä tilastollisesti merkitsevä.

Kuvio 1. Toimittajajäsenten, muiden jäsenten ja kannattajien todennäköisyys olla samaa mieltä mediasta esitettyjen väitteiden kanssa, vakioidut todennäköisyydet

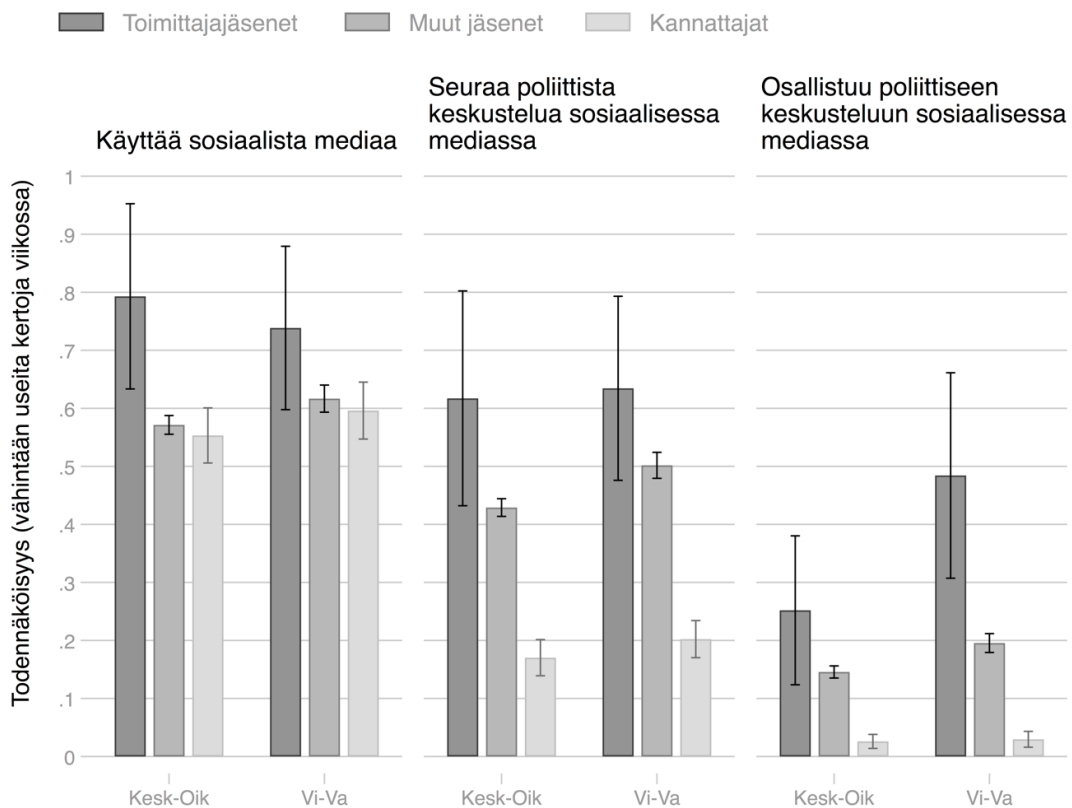
Tarkasteltaessa luottamusta eri lehtiin toimittajajäsenet ovat ylipäättään luottavaisempia kuin muut jäsenet tai kannattajat (Kuvio 2). Poikkeuksena on kuitenkin MV-lehti. Toimittajista vain hyvin harva pitää julkaisua millään tavoin luotettavana. Toki myös kannattajien ja muiden jäsenten osalta luottamus on varsin alhainen. Tämän lehden kohdalla puolueyhmittymien sisällä on kuitenkin merkittävää vaihtelua, kun perussuomalaisten jäsenet ja myös kannattajat luottavat selkeästi muita enemmän MV-lehteen. Muiden lehtien kohdalla toimittajien välillä on merkittävää vaihtelua puolueyhmittymän mukaan. Ensinnäkin vihervasemmistolaiset toimittajajäsenet luottavat kaikkein eniten Helsingin Sanomiin. Keskustaoikeistossa luottamus on tilastollisesti merkitsevästi alhaisempi ($p=0.045$). Toki eri vertailuryhmissä luottamus lehteen on yleisesti varsin korkea. Suomen Kuvalehti taas nauttii suurinta luottamusta nimenomaan keskustaoikeistolaisten toimittajajäsenten keskuudessa ja ero vihervasemmiston toimittajiin onkin kohtalaisen suuri ($p=0.012$). Luottamus iltapäivälehtiin on yleisesti kohtalaisen alhaista, mutta siinäkin havaitaan puolueyhmittymien välillä vaihtelua siten, että keskustaoikeistolaiset toimittajat luottavat merkitsevästi ($p=0.014$) vihervasemmiston toimittajia enemmän iltapäivälehdistöön.

Kuvio 2. Toimittajajäsenten, jäsenten ja kannattajien luottamus eri mediatoimijoita kohtaan puolueyhmittymän mukaan, vakioidut keskiarvot

Lopuksi tarkastelimme vielä vastaajien todennäköisyyttä käyttää sosiaalista mediaa vähintään useita kertoja viikossa (kuvio 3). Analyysiemme perusteella toimittajat ovat muita puoluejäseniä aktiivisempia sosiaalisen median käyttäjiä. Ero korostuu etenkin tarkasteltaessa keskusteleeko vastaaja sosiaalisessa mediassa politiikasta. Merkittävin havainto on, että nimenomaan vihervasemmistolaisiin puolueisiin kuuluvat toimittajat ovat kaikkein aktiivisimpia sosiaalisessa mediassa. Toimittajien osuus aineistossa on sen verran pieni, että virhemarginaalit kasvavat suuriksi, mutta logistisen regressioanalyysin perusteella kuitenkin havaitsimme, että vihervasemmistolaisilla on tilastollisesti merkitsevästi ($p=0.023$) suurempi todennäköisyys osallistua poliittiseen keskusteluun kuin keskustoikeiston toimittajajäsenillä.

Kuvio 3. Toimittajajäsenten, muiden jäsenten ja kannattajien sosiaalisen median käyttö puolueyhmittymän mukaan, vakioidut todennäköisyydet

Lopuksi

Toimittajien ammattikunnan on havaittu olevan varsin yhteneväinen etenkin toimittajien eettistä koodistoa ja rooleja koskevissa näkemyksissä (Mäenpää & Ahva 2017). Analyysimme osoittaa, että toimittajajäsenet eroavat yleisesti puolueiden muusta jäsenistöstä sekä kannattajakunnasta puolueyhmittymästä riippumatta. Tutkimuksemme siten vahvistaa käsitystä toimittajista medianäkemyksiltään kohtalaisen yhtenäisenä ja muista eroavana ammattikuntana. Toisaalta havaitsimme usean kysymyksen kohdalla merkittävää vaihtelua myös toimittajien välillä sen mukaan, ovatko he vihervasemmiston vai keskustaoikeistoon kuuluvien puolueiden jäseniä.

Yleisesti toimittajien näkemys median tasapuolisuudesta puolueita kohtaan on varsin matalalla tasolla. Ero niin keskustaoikeiston kuin vihervasemmiston jäsenyyden omaavien toimittajien välillä on pieni. Myös toimittajien luottamus siihen, ettei media tarkoituksella vääristele tietoa on varsin alhainen sekä keskustaoikeistossa että vihervasemmistossa. Suurimmat erot puolueiden toimittajajäsenten välillä ovat luottamuksessa erityyppisiin mediajulkaisuihin. Keskustaoikeistolaisten toimittajajäsenten luottamus on erityisen voimakasta Suomen Kuvalehteä kohtaan ja vihervasemmistolaisten toimittajien taas Helsingin Sanomia kohtaan. MV-lehteä kohtaan puolestaan tunnettiin vahvaa epäluottamusta kummassakin ryhmässä. Vaikka luottamus eri mediatoimijoita kohtaan vaihteleeekin suuresti, toimittajajäsenet näkevät perinteisellä medialla eli sanomalehdillä edelleen merkittävän yhteiskunnallisen roolin. Tulos on mielenkiintoinen

erityisesti siitä näkökulmasta, että vain osa toimittajista työskentelee itse nimenomaan printtimediassa.

Toimittajien ja poliitikkojen suhtautumista toisiinsa tarkastelevassa hollantilaistutkimuksessa havaittiin, että toimittajien näkemys poliitikoista on melko kyyninen ja poliitikkoja pidettiin hyvin huomiohakuisina suhteessa mediaan (Brants ym. 2010). Nämä kaksi ammattiryhmää toimivat samalla kentällä ja tarvitsevat työssään toistensa apua, mutta usein toimittajien ja poliitikkojen intressit ovat ristiriidassa keskenään. Saman tutkimuksen mukaan poliitikoilla on hallussaan tietoa, jota toimittajat tarvitsevat työssään. Koska toimittajat ovat usein kiinnostuneempia siitä, mitä poliitikot haluaisivat salata, asetelma synnyttää jännitteitä toimittajien ja poliitikkojen välille. Toimittajilta myös edellytetään erityistä kriittisyyttä politiikasta uutisoinnin suhteen. Toimittajien rooli vallan vahtikoirana saattaakin osittain selittää miksi aineistomme toimittajien näkemykset ovat melko kriittisiä sanomalehtien tasapuolisuuden sekä vääristellyn tiedon tarkoituksellisen levittämisen suhteen. Toisaalta toimittajajäsenten kriittiset näkemykset voivat kertoa myös siitä, että he kokevat median sisällä olevan varsin erityyppisiä toimijoita. Tästä viestii myös se, että esimerkiksi luottamuksessa Helsingin Sanomiin on joitain selkeitä eroja riippuen nimenomaan puoluetäustasta.

Suhtautumisessa sosiaaliseen mediaan niin keskustaoikeistolaiset kuin vihervasemmistolaisetkin toimittajajäsenet eroavat selvästi kaikista puolueiden kannattajista siten, että toimittajat eivät pidä sosiaalisen median merkitystä poliittisen tietoisuuden lisäämisessä yhtä tärkeänä. Tulokset siis vahvistavat, että toimittajat arvostavat perinteistä mediaa ja etenkin sanomalehtiä enemmän kuin muu kannattajakunta. Olennaista kuitenkin on, että vihervasemmistoon kuuluvat toimittajat osallistuvat itse selkeästi useammin poliittiseen keskusteluun sosiaalisessa mediassa kuin keskustaoikeistolaiset toimittajajäsenet. Tässä mielessä voi varovasti tulkita, että sosiaalisen median osalta kenttä on voimakkaammin vihervasemmiston hallussa ja heidän roolinsa siellä tapahtuvassa keskustelussa on hivenen suurempi.

Toimittajien puoluejäsenyydestä Suomessa ei ole aiempaa tutkimustietoa. Tässä mielessä tässä artikkelissa käytetty aineisto on varsin ainutlaatuinen. Sen heikkoutena kuitenkin on, että kyseessä on varsin pieni vastaajajoukko. Toimittajat ovat lopulta heterogeeninen ammattikunta ja vastaajajoukon pienuuden vuoksi emme voi erikseen tarkastella toimittajia yksittäisten puolueiden kautta. Jatkotutkimuksen kannalta olisikin tärkeää tarkastella yksityiskohtaisemmin, miten eri puolueiden toimittajajäsenet luottavat mediaan ja vaikuttaako puoluetäusta mediaa koskeviin näkemyksiin. Lisäksi olisi tärkeää tietää tarkemmin, millainen heidän työtehtävänsä on ja millä median osa-alueella he työskentelevät. Tätä tarkoitusta varten tulisi kuitenkin kerätä havaintomääriltään suurempi aineisto, jonka perusjoukkona on jäsenten sijaan toimittajat.

Kirjallisuus

- Achen, Christopher & Bartels, Larry M. (2016). *Democracy for Realists: Why Elections Do Not Produce Responsive Government*. Princeton: Princeton University Press.
- Avonius, Marja; Kaunisvaara, Johanna; Koivisto, Tuomas; Leinonen, Nelli; Rantala, Ville; Ruotsalainen, Taru; Tiuhonen, Aino; Vahvelainen, Saana; Kestilä-Kekkonen, Elina & Westinen, Jussi (2016). Koulutusalan yhteys yliopisto-opiskelijoiden poliittiseen orientaatioon. *Poliitikko* 58(1), 7-26.

- Brants, Kees; De Vreese, Claes; Möller, Judith & Van Praag, Philip (2010). The real spiral of cynicism? Symbiosis and mistrust between politicians and journalists. *The International journal of press/politics*, 15(1), 25-40.
- Dahlen Rogstad, Ingrid (2014). Political news journalists in social media: Transforming political reporters into political pundits. *Journalism Practice*, 8(6), 688-703.
- Gulyas, Agnes (2013). The influence of professional variables on journalists' uses and views of social media. A comparative study of Finland, Germany, Sweden and the United Kingdom. *Digital Journalism* 1 (2), 270–285.
- Hedman, Ulrika & Djerf-Pierre, Monica (2013). The social journalist: Embracing the social media life or creating a new digital divide? *Digital Journalism*, 1(3), 368-385.
- Herkman, Juha (2017). The Finns Party: Euroscepticism, Euro Crisis, Populism and the Media. *Media and communication* 5 (2), 1–10.
- Koironen, Ilkka; Koivula, Aki; Saarinen, Arttu & Räsänen, Pekka (2017). Puolueiden rakenteet ja jäsenistön verkostot. *Kunnallisalan kehittämssäätiö*, Vammala.
- Koivula, Aki; Saarinen, Arttu & Koironen, Ilkka (2016). Yksipuolinen vai tasapuolinen media? Puoluejäsenten mielipiteet mediasta. *Kanava* 8.
- Koivula, Aki, Sirppiniemi, Ringa; Koironen, Ilkka & Oksanen, Janna. (2017). Arkielämä ja osallistuminen -kyselyn tutkimusraportti. Working papers in Economic Sociology. Turun yliopisto, Turku.
- Mäenpää, Jenni & Ahva, Laura (2017). Opiskelu ja työelämä journalistin ammattiin sosiaalisista jina Työkokemukseen perustuva vertailu: tulokkaat, vakiintuvat ja konkarit. *Media & viestintä*, 40(1-2), 1-23.
- Pöyhtäri, Reeta; Väliverronen, Jari & Ahva, Laura (2014). *Mistä on suomalainen toimittaja tehty? Worlds of Journalism- surveyn tuloksia Suomesta*. Tampub, verkkoraportti. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9506-9>.
- Vainikka, Eliisa; Noppari, Elina; Heinonen, Ari & Huhtamäki, Jukka (2013). *Twitteriryhmiä ja uutispäivittelyä-toimittajana sosiaalisessa mediassa*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Vainikka, Eliisa & Huhtamäki, Jukka (2015). Tviittien politiikkaa—poliittisen viestinnän sisäpiirit Twitterissä. *Media & viestintä*, 38(3).
- Westinen, Jussi (2016). Puoluevalinta Suomessa 2000-luvulla. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen – Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Oikeusministeriö, Helsinki.